

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра міжнародних економічних відносин та європейської інтеграції

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи

для здобувачів вищої освіти за ОПП “Міжнародний менеджмент”

галузь знань	07 “Управління та адміністрування”
спеціальність	073 “Менеджмент”
освітній рівень	другий (магістерський)

Житомир – 2021

Розробники: д.е.н., професор Т. О. Зінчук, д.е.н., професор Н. М. Куцмус, к.е.н., доцент О. А. Прокопчук, к.е.н., доцент Т. В. Усюк.

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти за ОПП “Міжнародний менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент” розроблено відповідно до Положення про кваліфікаційні роботи у Житомирському національному агроєкологічному університеті, введеного в дію наказом ректора університету № 55 від 28.03.2019 р.

Методичні рекомендації схвалені та рекомендовані до друку:

- кафедрою міжнародних економічних відносин та європейської інтеграції, протокол № 11 від “15” березня 2021 р.;
- навчально-методичною комісією факультету економіки та менеджменту, протокол № 8 від “5” квітня 2021 р.;
- вченою радою факультету економіки та менеджменту, протокол № 10 від 25 травня 2021 р.

Рецензенти:

Михайлова Любов Іванівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції Сумського національного аграрного університету;

Ткачук Василь Іванович – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроєкологічного університету.

ЗМІСТ

I	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
II	НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ У КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ОП “МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”	5
III	СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	5
IV	ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	9
V	ВИБІР ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	13
VI	ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	19
VII	ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ	24
VIII	НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО	24
	ДОДАТКИ	25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота є важливою формою підсумкової атестації здобувача вищої освіти за ОПП “Міжнародний менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент” другого (магістерського) освітнього ступеня. Кваліфікаційна робота є самостійним теоретико-прикладним дослідженням, яке виконується здобувачами на завершальному етапі фахової підготовки. Кваліфікаційна робота є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань, уміння застосовувати їх для розв’язання конкретних наукових та/або практичних завдань.

Кваліфікаційна робота на другому (магістерському) рівні вищої освіти передбачає самостійне розв’язання комплексної науково-практичної проблеми у певній сфері, що супроводжується проведенням відповідного дослідження та/або застосуванням інноваційних підходів.

На підставі кваліфікаційної роботи Екзаменаційна комісія визначає відповідність знань, умінь та навичок випускника освітньому ступеню “Магістр”, робить висновок щодо сформованості його компетенцій у сфері міжнародного менеджменту та приймає рішення про присвоєння йому відповідної кваліфікації.

Кваліфікаційна робота магістра має бути виконана із дотриманням певних вимог. Кваліфікаційна робота формується за сукупністю наукових публікацій здобувача вищої освіти за темою дослідження. У кваліфікаційній роботі не допускається академічного плагіату, фальсифікації та списування. Наукові публікації і кваліфікаційна робота здобувачів вищої освіти підлягають розміщенню в інституційному репозитарії університету.

Кваліфікаційна робота має бути викладена у науковому стилі з використанням усталених термінів. Не допускається художній чи публіцистичний стиль. Слід уникати надто складних словесних конструкцій, не допускати надмірної описовості, необґрунтованих тверджень і висловів, повторів думок.

Робота має бути написана за тематикою, що відповідає професійній діяльності та на матеріалах підприємств-суб’єктів міжнародного бізнесу та організацій, які регулюють його діяльність. Робота має містити елементи наукової новизни. Рекомендації, розробки, висновки і пропозиції мають бути науково обґрунтованими. Науковий рівень кваліфікаційної роботи магістра повинен відповідати освітньо-професійній програмі “Міжнародний менеджмент”.

Прилюдний захист кваліфікаційної роботи перед Екзаменаційною комісією завершує курс повної вищої освіти та є підставою для отримання здобувачем освітнього ступеня магістра. Тому основне завдання автора роботи – засвідчити рівень своєї наукової кваліфікації та вміння самостійно вести науковий пошук, дискусію, формулювати і вирішувати конкретні наукові завдання, виявляти та аналізувати професійні проблеми, знати і володіти методами наукових досліджень. За сукупністю отриманих у процесі досліджень результатів оцінюється схильність студента-випускника до наукової роботи.

II. НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ У КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ

Тематика кваліфікаційних робіт за ОПП “Міжнародний менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент” другого (магістерського) освітнього ступеня повинна відображати сучасні особливості і тенденції управління у сфері міжнародного бізнесу. Тематика кваліфікаційних робіт має охоплювати широке коло теоретичних, методичних і практичних аспектів дослідження актуальних проблем міжнародного менеджменту на мікро-, мезо- і макроекономічному рівнях.

Кваліфікаційна робота має виконуватися на матеріалах господарюючих суб’єктів (підприємств, об’єднань підприємств, фірм та інших структурних утворень), що є суб’єктами міжнародного бізнесу чи входять в структуру глобальних корпоративних формувань, або органів державної влади, неурядових чи міжнародних організацій, діяльність яких пов’язана зі сферою регулювання та розвитку міжнародних економічних процесів. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт наведено у Додатку А.

III. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти (магістерського освітнього ступеня) виконується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої праці на правах рукопису в твердій палітурці та в електронній формі.

3.2. Структура кваліфікаційної роботи:

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- основна частина;
- список використаних джерел;
- додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

3.2.1. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи оформлюється за формою, наведеною у Додатку Б.

3.2.2. Анотація кваліфікаційної роботи подається державною та англійською мовами. В анотації мають бути стисло представлені основні результати дослідження та практична цінність роботи.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача вищої освіти; тема кваліфікаційної роботи; освітній ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва); найменування закладу вищої освіти; місто, рік.

Для забезпечення тематичного пошуку кваліфікаційної роботи в анотації

наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту роботи і відображати тематику дослідження. Кількість ключових слів становить 5–7. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому в алфавітному порядку. Обсяг анотації – 1 сторінка. Зразок анотації наведено у Додатку В.

3.2.3. Зміст кваліфікаційної роботи повинен містити назви всіх структурних елементів із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок. Назви структурних елементів у змісті і тексті роботи мають бути тотожними.

3.2.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їх пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення слів проводиться згідно ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».

3.2.5. *Основна частина кваліфікаційної роботи включає:*

- вступ;
- розділи роботи;
- висновки.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи для здобувачів освітнього ступеня магістра становить 25-30 сторінок.

У вступі подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи, зокрема:

- актуальність теми дослідження;
- мета і завдання роботи (як правило, формулювання завдань починають з таких дієслів: *дослідити...*, *розкрити...*, *обґрунтувати...*, *встановити...*, *виявити...*, *визначити...*, *вивести залежність...*, *сформулювати...*, *узагальнити...*, *здійснити класифікацію...*, *побудувати модель...* тощо. Це потребує максимальної уваги і є надзвичайно важливим, оскільки розкриття процесу теоретичного та практичного вирішення завдань становить зміст дипломної роботи);

– предмет та об'єкт дослідження. *Об'єктом* дипломної роботи виступають економічні, організаційні, соціальні та інші процеси, явища, види діяльності, закономірності, механізми, які формуються в рамках ведення міжнародного бізнесу та породжують проблемні ситуації в міжнародному менеджменті. *Предмет* дослідження виступає нерозривною частиною об'єкту і є певним аспектом дослідження відносин, процесу чи явища в межах обраного об'єкта.

– методи дослідження (із зазначенням конкретного застосування кожного методу);

- перелік публікацій автора за темою дослідження;
- практичне значення отриманих результатів;
- структура та обсяг роботи: повний обсяг роботи в сторінках; кількість ілюстрацій, таблиць, додатків; кількість використаних літературних джерел.

Обсяг вступу становить 2 сторінки.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів: *перший* – теоретичний; *другий* – аналітичний; *третій* – рекомендаційний (конструктивний).

У *першому (теоретичному) розділі* роботи слід розкрити економічну сутність предмету дослідження, значення, характеристики еволюційного розвитку та сучасних особливостей предмету дослідження, а також роль і місце досліджуваних явищ та процесів у діяльності досліджуваного суб'єкта господарювання/організації. Також важливо з'ясувати чинники впливу на функціонування і розвиток предмету дослідження.

Значна увага має бути приділена методичному інструментарію дослідження, методичним положенням техніко-економічного аналізу й оцінки предмету дослідження. Даний розділ може містити окремі елементи наукової новизни, обґрунтування позиції автора щодо проблеми дослідження, тому що саме в цьому розділі здобувач повинен довести свій рівень володіння загально-науковими методами досліджень.

У *другому (аналітичному) розділі* роботи здійснюється комплексний аналіз предмету дослідження на базі значного масиву даних із застосуванням економіко-математичних методів, зокрема моделювання. У цій частині роботи надається кількісна оцінка дії зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на суб'єкт дослідження. Метою підготовки даного розділу є кількісна та якісна діагностика проблеми, оцінка існуючих практичних підходів та інструментів, за допомогою яких можна вирішити проблеми міжнародного менеджменту.

Аналітичний розділ містить описову характеристику сучасного організаційно-економічного та соціального стану об'єкту дослідження, аналіз його діяльності відповідно до обраного напрямку дослідження, особливості організаційного розвитку та сформованої системи менеджменту, стратегію розвитку та тактику ведення бізнес-операцій у міжнародному середовищі, управління потенціалом компанії, формування організаційної культури та корпоративної соціальної відповідальності тощо з використанням накопиченого фактичного матеріалу та теоретичних знань, відповідного методичного інструментарію.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми, рисунки мають супроводжуватися економічним аналізом та висновками, які дозволяють визначити сутність процесів, що спостерігаються в діяльності об'єкта дослідження, виявляють її особливості, тенденції, створюють базу для розкриття невикористаних резервів. Джерелом інформації має слугувати статут, планові та фактичні показники діяльності, статистична і бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень тощо. Необхідно пам'ятати, що здобувач має засвідчити уміння здійснювати правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробку даних, на основі яких провадиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Третій (конструктивний) розділ роботи виконується з урахуванням результатів і висновків теоретичного та аналітичного розділів. У цьому розділі здобувач має запропонувати конкретні рекомендації щодо розв'язання обраної

проблеми відповідно до напряму дослідження, основних теоретичних положень, методичних підходів та інструментарію, що викладені у теоретичному розділі.

Кожна пропозиція, рекомендація повинна мати розгорнуте обґрунтування на підставі висновків аналізу, проведеного в аналітичній частині, з урахуванням виявлених відхилень, проблем і недоліків. Запропоновані вдосконалення мають містити *розрахунково-кількісне обґрунтування із застосуванням методу економіко-математичного моделювання*, відображати їх вплив на підвищення результативності досліджуваного процесу, оцінювати ефект від впровадження запропонованих рішень. Пропозиції здобувача щодо науково-практичного вирішення досліджуваного питання повинні відповідати критеріям наукової новизни, оптимальності, цільової ефективності та практичного втілення.

Основними напрямами використання інформаційних технологій у даному розділі можуть бути наступні:

- кореляційно-регресійний аналіз та прогнозування на основі трендів в середовищі Excel, Forecast Expert, Maple, Maxima, MATLAB, Scilab, SPSS Statistics, Stata, Rcmdr, R-statistic тощо;
- оптимізація виробничих та господарських процесів на базі Excel;
- створення моделі розвитку компанії за допомогою таких програм як: Project Expert, Excel, 1С:Підприємство;
- управління проектами з використанням Microsoft Project тощо.

Головною умовою підготовки цього розділу є вирішення існуючої задачі на основі проектування та використання інформаційних систем, що відрізняються якісно новим рівнем, відмінним від існуючих на даний час, або розв'язання нової задачі готовими прикладними програмними рішеннями (програмними продуктами).

Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі кваліфікаційної роботи та повністю її розкривати. У першому, другому та третьому розділах здобувач має логічно й аргументовано викласти матеріал згідно з назвою пунктів змісту. При виконанні першого та другого розділів обов'язковим є використання зарубіжних першоджерел, зокрема, мовою оригіналу.

Висновки до розділів мають містити: стисле викладення результатів з цифрами і фактами; формулювання новизни отриманих наукових результатів, обґрунтування їх достовірності та пояснення їх практичної цінності. Кожен розділ роботи має закінчуватися висновками.

Загальні висновки і пропозиції кваліфікаційної роботи є послідовними, логічно викладеними результатами, які кореспондуються із загальною метою та конкретними завданнями, сформульованими у вступі. Вирішення кожного із поставлених у вступі завдань повинно бути відображене одним або декількома пунктами у висновках.

Обсяг висновків (загальних) становить 1-2 сторінки.

Список використаних джерел формується здобувачем освітнього ступеня за вибором одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел оформлюється відповідно до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток Г).

Список використаних джерел у кваліфікаційній роботі має налічувати не менше 20 найменувань.

Допоміжні або додаткові матеріали, які переобтяжують текст основної частини роботи, але необхідні для повноти її сприйняття, доцільно вносити до *додатків*. За змістом додатки можуть бути різноманітними. Для них характерні проміжні математичні доведення, формули і розрахунки, таблиці допоміжних цифрових даних, копії документів, витяги зі звітних матеріалів, виробничі плани і програми, розрахунки економічного ефекту, інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, розроблених під час виконання кваліфікаційної роботи, окремі положення з інструкцій і правил, ілюстрацій допоміжного характеру.

Таким чином, зміст роботи є систематизованим викладенням наукового дослідження магістранта, яке має характеризуватися певним ступенем абстрагування, активним застосуванням математичного апарату, засобів логічного мислення, комп'ютерних технологій та методів математичної статистики.

Кваліфікаційна робота оформлюється відповідно до правил, наведених у Додатку Д.

ІV. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Порядок виконання кваліфікаційної роботи містить такі етапи:

- вибір теми;
- постановка мети, визначення завдань, об'єкту, предмету та методів дослідження, формування змісту роботи;
- проведення дослідження за обраною темою, підготовка наукових публікацій, викладення тексту роботи згідно з її структурою;
- формування висновків та пропозицій, складання списку використаних джерел, оформлення роботи згідно встановлених вимог;
- подання наукових публікацій та кваліфікаційної роботи керівнику;
- усунення зауважень, доопрацювання роботи;
- складання відгуку на роботу, перевірка відповідності електронної версії кваліфікаційної роботи рукопису;
- рецензування роботи;
- подання роботи зі супроводжуючими документами (завданням на роботу, відгуком керівника, рецензією на роботу) та науковими публікаціями за відповідною тематикою на випускову кафедру;

– проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи на засіданні випускової кафедри.

4.1.1. Здобувач вищої освіти обирає тему кваліфікаційної роботи з переліку тем, який розробляє випускова кафедра з урахуванням: вимог освітньо-професійної програми підготовки фахівців, галузевого стандарту вищої освіти; власного досвіду керівництва кваліфікаційними роботами; напрямків наукових досліджень та професійних інтересів науково-педагогічного складу кафедри, замовлень і рекомендацій виробничих підприємств, науково-дослідних інститутів, галузевих міністерств і відомств тощо. Окремі теми кваліфікаційних робіт можуть бути запропоновані здобувачами освітнього ступеня з відповідним обґрунтуванням доцільності їх розробки. Як правило, дані теми пов'язані з науково-дослідною роботою здобувачів на кафедрі або їх професійною діяльністю (для студентів заочної форми навчання).

Тематика кваліфікаційних робіт розглядається на засіданні випускової кафедри і затверджується наказом ректора університету.

4.1.2. Після затвердження теми кваліфікаційної роботи здобувач разом з керівником складає індивідуальний план виконання роботи у вигляді «Завдання на кваліфікаційну роботу». Завдання на кваліфікаційну роботу повинно містити: тему роботи, предмет, об'єкт, методи та інформаційну базу дослідження, перелік питань, які потрібно розробити, а також календарний план виконання роботи (Додаток Е).

Завдання на кваліфікаційну роботу підписує керівник роботи, здобувач і затверджує завідувач випускової кафедри.

3.1.3. Згідно затвердженого плану роботи здобувач вищої освіти проводить дослідження за обраною темою, результати якого оприлюднює у вигляді наукових публікацій. Для здобувачів магістерського освітнього ступеня – не менше трьох, у тому числі, одноосібних – не менше однієї, або не менше однієї наукової фахової статті.

Як наукові публікації можуть зараховуватися тези доповідей здобувача на факультетських (або міжфакультетських) наукових конференціях, які проводяться в університеті. Рекомендований обсяг однієї тези наукової доповіді становить 3-4 сторінки друкованого тексту.

За сукупністю наукових публікацій здобувача викладається текст кваліфікаційної роботи згідно вимог, наведених у розділі 3 методичних рекомендацій.

3.1.4. Керівник кваліфікаційної роботи консультує здобувача вищої освіти на всіх етапах виконання роботи, контролює процес проведення дослідження та оформлення отриманих результатів. Ознайомившись з матеріалами роботи, формулює зауваження і рекомендації щодо покращення її якості. Складає відгук на завершену та оформлену кваліфікаційну роботу, обсяг якого становить 1-2 сторінки (Додаток Ж). Здійснює перевірку відповідності електронної версії кваліфікаційної роботи рукопису (під час передачі її на кафедру). Консультує у процесі підготовки доповіді та презентаційних матеріалів, контролює їх відповідність результатам дослідження, наведеним у роботі.

3.1.5. Кваліфікаційна робота підлягає рецензуванню. Рецензувати роботу можуть наукові та науково-педагогічні працівники (з науковим ступенем) закладів вищої освіти, провідні спеціалісти підприємств, організацій та установ. Коло наукових і фахових інтересів рецензента має відповідати тематиці кваліфікаційної роботи.

Рецензія має містити:

- характеристику актуальності теми й практичної цінності результатів дослідження;
- відповідність змісту роботи меті й завданням;
- висновок про переваги й недоліки розкриття теми;
- зауваження до оформлення, стилю роботи;
- оцінку роботи за національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і висновок про можливість її допуску до захисту перед екзаменаційною комісією;
- посаду рецензента, його підпис і дату (Додаток К).

Рецензія повинна бути завірена на підприємстві (організації, установі), де працює рецензент.

4.1.6. У визначений рішенням випускової кафедри термін, але не пізніше ніж за два тижні до захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією, здобувач вищої освіти подає на випускову кафедру:

- кваліфікаційну роботу, оформлену згідно встановлених вимог, у друкованому й електронному (у форматі PDF – з можливістю копіювання) вигляді;
- супроводжуючі документи до роботи (завдання на роботу, відгук керівника, рецензію на роботу);
- наукові публікації, які містять основні результати за темою дослідження (у форматі PDF – з можливістю копіювання).

4.1.7. З метою підвищення якості кваліфікаційної роботи проводиться її попередній захист на засіданні випускової кафедри. За результатами попереднього захисту ухвалюється рішення про рекомендацію кваліфікаційної роботи до захисту перед екзаменаційною комісією або її доопрацювання.

У разі позитивного рішення кафедри кваліфікаційна робота перевіряється на академічний плагіат. Після цього кваліфікаційна робота і наукові публікації здобувача розміщуються в інституційному репозитарії університету. Якщо кваліфікаційна робота отримує негативну оцінку, авторові надається можливість її доопрацювати у встановлені терміни. Після доопрацювання роботи здобувач вищої освіти подає її на випускову кафедру, яка повторно розглядає роботу. У випадку надання негативного відгуку керівником роботи або негативної рецензії остаточне рішення про допуск (або недопущення) кваліфікаційної роботи до захисту перед екзаменаційною комісією приймає випускова кафедра.

4.2. Порядок захисту кваліфікаційної роботи містить такі етапи:

- підготовка до захисту роботи;
- захист роботи.

4.2.1. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи – це формування здобувачем вищої освіти доповіді та презентаційних матеріалів за результатами дослідження, наведеними у роботі.

Доповідь – це стислий виклад основних положень роботи з акцентуванням уваги на практичну цінність отриманих здобувачем результатів. Зміст доповіді повинен містити посилання на презентаційний матеріал. Обсяг доповіді становить до 8 сторінок друкованого тексту.

Презентаційний матеріал розробляється здобувачем, як правило, у програмі Microsoft PowerPoint. Кількість слайдів – 8–10 шт.

Доповідь і презентаційний матеріал погоджуються із керівником роботи.

4.2.2. Для проведення публічного захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється екзаменаційна комісія (або декілька екзаменаційних комісій). Екзаменаційна комісія діє протягом календарного року.

До складу екзаменаційної комісії входять голова комісії та члени комісії. Голова комісії призначається ректором університету з числа провідних фахівців підприємств, вчених наукових установ, науково-педагогічних працівників інших закладів вищої освіти. Члени екзаменаційної комісії призначаються з числа деканів факультетів, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів університету, які мають науковий ступінь, та провідних фахівців підприємств із відповідних спеціальностей. Персональний склад членів екзаменаційної комісії затверджується ректором університету не пізніше, як за місяць до початку роботи комісії.

Терміни проведення публічного захисту кваліфікаційних робіт визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу. Порядок організації захисту кваліфікаційних робіт, критерії оцінювання компетентностей здобувачів вищої освіти під час захисту розробляються випусковою кафедрою.

Публічний захист кваліфікаційних робіт проводиться на засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини членів комісії. Публічний захист кваліфікаційних робіт може проводитися як в університеті, так і на підприємствах, в організаціях, для яких тематика робіт становить науково-теоретичний або практичний інтерес.

До початку захисту кваліфікаційних робіт випускова кафедра подає до екзаменаційної комісії:

- виконану студентом кваліфікаційну роботу із записом на ній висновку про допуск роботи до захисту;
- відгук керівника роботи;
- рецензію на роботу;
- інші матеріали, які характеризують практичну цінність виконаної роботи.

Для розкриття змісту кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти надається до 10 хвилин. Демонстрація презентаційних матеріалів здійснюється із застосуванням, як правило, мультимедійного проектора. Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії. З дозволу голови екзаменаційної комісії запитання можуть поставити всі присутні на

захисті.

Секретарем екзаменаційної комісії зачитуються відгук керівника і рецензія на роботу. Завершується захист кваліфікаційної роботи відповіддю здобувача вищої освіти на висловлені зауваження.

Результати публічного захисту кваліфікаційних робіт оцінюються за стобальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою. Рішення про оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти, а також про присвоєння їм кваліфікації та видачу документів про вищу освіту державного зразка, приймається екзаменаційною комісією на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів «за» і «проти» голос голови комісії є вирішальним. Повторний захист кваліфікаційних робіт з метою підвищення оцінки не проводиться.

Якщо відповідь здобувача вищої освіти під час захисту кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію і у протоколі засідання екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно».

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для захисту кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він не атестований у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо здобувач не з'явився на засідання екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту кваліфікаційної роботи під час роботи екзаменаційної комісії.

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку на захисті кваліфікаційної роботи, відраховується з університету з академічною довідкою встановленого зразка.

V. ВИБІР ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Успішність виконання кваліфікаційної роботи значною мірою залежить від уміння вибрати найбільш результативні методи дослідження, оскільки саме вони дозволяють досягти поставленої у роботі мети. Дипломна робота є науково-дослідницькою роботою, ознаками якої є ступінь оволодіння загальнонауковою методологією наукового пізнання. Сукупність способів та вчення про методи наукового дослідження є важливою складовою методології наукового пізнання.

Методологія – це концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища. Чітке визначення методологічної основи будь-якого наукового дослідження є вихідним пунктом та фундаментом для досягнення поставлених мети і завдань. Під методологічною основою дослідження розглядається головне, вихідне положення, на якому базується наукове дослідження. У методології, що є складною системою наукових принципів, на основі яких базується наукове дослідження і здійснюється вибір сукупності пізнавальних засобів, методів, прийомів дослідження, виділяється

декілька рівнів: фундаментальні (філософські) принципи, загальнонаукові принципи, конкретно наукові принципи, що складають основу теорії відповідної наукової дисципліни чи галузі наук, системи конкретних методів і технік для вирішення спеціальних дослідницьких завдань

Фундаментальні принципи базуються на узагальнюючих, філософських положеннях, що відображають найсуттєвіші властивості об'єктивної дійсності і свідомості з урахуванням досвіду, набутого у процесі пізнавальної діяльності людства. До них належать принципи діалектики, що відбивають взаємозумовлений і суперечливий розвиток процесів і явищ дійсності, детермінізму – об'єктивної причинної зумовленості явищ, ізоморфізму – відношень об'єктів, що відбивають тотожність їх будови та ін.

Серед сукупності загальнонаукових принципів виокремлюються такі:

- *історичний* (концепція розгляду явищ, за якою останні виникають, змінюються (розвиваються) упродовж їх існування та зумовлені всією сукупністю своїх попередніх трансформацій);

- *термінологічний* (передбачає вивчення історії термінів і позначуваних ними понять, розробку або уточнення змісту й обсягу понять, встановлення взаємозв'язку і субординації понять тощо),

- *системний* (концепція, яка зорієнтовує на розгляд складних об'єктів як деяких систем, розгляд яких відбувається за методологічними принципами: цілісності; примату цілого над його складовими частинами; ієрархічності; полісистемності; самоорганізації, взаємозв'язку із зовнішнім середовищем):

- *діяльнісний* (основою якого є категорія предметної діяльності людини (групи людей, соціуму загалом), що є формою активності, яка характеризує здатність людини чи пов'язаних з нею систем бути причиною змін у бутті; системоутворювальні компоненти: мета, суб'єкт, предмет, засіб, процедура (процес), умови, продукт діяльності);

- *інформаційний* (при вивченні будь-якого об'єкта, процесу чи явища у природі чи суспільстві виявляються найхарактерніші для нього інформаційні аспекти);

- *пізнавальний* (пов'язаний із загально філософською теорією пізнання, може бути застосований в обґрунтуванні провідного значення знання в поведінці індивіда).

Реалізація загальнонаукових принципів відбувається через застосування методів наукового пізнання. *Метод* – це сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретної задачі. Фактично різниця між методом і теорією має функціональний характер: формуючись як теоретичний результат попереднього дослідження, метод виступає як вихідний пункт і умова майбутніх досліджень.

У кожному науковому дослідженні можна виділити два рівні:

- 1) емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів;
- 2) теоретичний – досягнення синтезу знань (у формі наукової теорії).

Згідно з цими рівнями використовують такі методи досліджень:

Методи емпіричного дослідження.

Спостереження – це систематичне цілеспрямоване вивчення об'єкта, що

відповідає таким вимогам:

- задуманості заздалегідь (спостереження провадиться для певного, чітко поставленого завдання);
- планованості (виконується за планом, складеним відповідно до завдання спостереження);
- цілеспрямованості (спостерігаються лише певні сторони явища, котрі викликають інтерес при дослідженні):
 - активності (спостерігач активно шукає потрібні об'єкти, риси явища);
 - систематичності (спостереження ведеться безперервно або за певною системою).

Спостереження як метод пізнання дає змогу отримати первинну інформацію у вигляді сукупності емпіричних тверджень. Емпірична сукупність утворює первинну схематизацію об'єктів реальності – вихідних об'єктів наукового дослідження.

Порівняння – це процес встановлення подібності або відмінностей предметів та явищ дійсності, а також знаходження загального, притаманного двом або кільком об'єктам, що є результативним при виконанні таких вимог:

- можуть порівнюватися лише такі явища, між якими є певна об'єктивна спільність;
- порівняння має здійснюватись за найбільш важливими, суттєвими (в плані конкретного завдання) рисами.

Різні об'єкти чи явища можуть порівнюватися безпосередньо або опосередковано через їх порівняння з будь-яким іншим об'єктом (еталоном). У першому випадку звичайно отримують якісні результати (більше – менше, вище – нижче). Порівняння об'єктів з еталоном надає можливість отримати кількісні характеристики. Такі порівняння називають вимірюванням. За допомогою порівняння інформація щодо об'єкта здобувається двома шляхами:

- безпосередній результат порівняння (первинна інформація);
- результат обробки первинних даних (вторинна або похідна інформація).

Вимірювання – це визначення числового значення певної величини за допомогою одиниці виміру. Вимірювання передбачає наявність таких основних елементів: об'єкта вимірювання, еталона, вимірювальних приладів, методу вимірювання. Вимірювання розвинулося з операції порівняння, проте воно є більш потужним і універсальним пізнавальним засобом.

Для точних наук характерним є органічний зв'язок спостережень та експериментів із знаходженням числових значень характеристик досліджуваних об'єктів. За образним висловлюванням Д.І.Менделєєва, “наука починається відтоді, як починають вимірювати”. *Експеримент* – це такий метод вивчення об'єкта, за яким дослідник активно і цілеспрямовано впливає на нього через створення штучних умов або використання природних умов, необхідних для виявлення відповідної властивості. Переваги експериментального вивчення об'єкта порівняно зі спостереженням такі:

- у процесі експерименту можна вивчати явище “у чистому вигляді”, звільнившись від побічних факторів, які затіняють основний процес;

- в експериментальних умовах можна дослідити властивості об'єктів;
- повторюваність експерименту: можна проводити досліди стільки разів, скільки це необхідно.

Експеримент проводять у таких випадках:

- при спробі виявлення раніше невідомих властивостей об'єкта;
- при перевірці правильності теоретичних конструкцій;
- при демонструванні явища.

У науковому дослідженні експеримент і теорія найтісніше взаємопов'язані. Всіляке ігнорування експерименту неодмінно призводить до помилок, тому всебічне розгортання експериментальних досліджень являє собою один із найважливіших шляхів розвитку сучасної науки.

Методи, що застосовуються на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень.

Абстрагування – це відхід у думці від несуттєвих властивостей, зв'язків, відношень предметів і виділення декількох рис, котрі цікавлять дослідника. Процес абстрагування має два ступеня. Перший: виділення найважливішого у явищах і встановлення факту незалежності чи дуже незначної залежності досліджуваних явищ, на яку можна не зважати, від певних факторів (якщо об'єкт А не залежить безпосередньо від фактора Х, то можна лишити його осторонь як несуттєвий). Другий ступінь: реалізація можливостей абстрагування. Сутність його полягає в тому, що один об'єкт залишається іншим, простішим, який виступає як “модель” першого.

Абстрагування може застосовуватися до реальних і абстрактних об'єктів (таких, що пройшли абстрагування раніше). Багатокрокове абстрагування призводить до абстракцій наростаючого ступеня загальності. Абстрагування дає змогу замінити у пізнанні складне простим, але таким простим, яке відбиває основне в цьому складному. Існують такі основні види абстракції:

- ототожнення – утворення поняття через об'єднання предметів, пов'язаних відношеннями типу рівності в особливий клас (залишаючи осторонь деякі індивідуальні якості предметів);
- ізолювання – виділення властивостей і відношень, нерозривно пов'язаних з предметами, та позначення їх певними “іменами”, що надає абстракціям статусу самостійних предметів (наприклад, “надійність”, “технологічність”).

Різниця між цими двома абстракціями полягає у тому, що у першому випадку ізолюється комплекс властивостей об'єкта, а у другому – єдина його властивість.

- *конструктивізації* – відхилення від невизначеності меж реальних об'єктів (безперервний рух зупиняється і т. ін.);
- *актуальної нескінченості* – відхилення від незавершеності (і неможливості завершення) процесу утворення нескінченної множини, від неможливості задати його повним переліком всіх елементів, така множина розглядається як наявна;
- *потенціальної здійсненності* – відхилення від реальних меж людських можливостей, обумовлених обмеженістю життя у часі та просторі

(нескінченність розглядається як потенціально здійснена).

Результат абстрагування часто виступає як специфічний метод дослідження, а також елемент складніших за своєю структурою методи експерименту – аналізу і моделювання.

Аналіз і синтез. Аналіз - метод пізнання, який дає змогу поділяти предмети дослідження на складові частини (природні елементи об'єкта або його властивості і відношення). Синтез, навпаки, припускає з'єднання окремих частин чи рис предмета в єдине ціле. Аналіз та синтез взаємопов'язані, вони являють собою єдність протилежностей. Аналіз і синтез бувають:

-прямим, або емпіричним (використовується для виділення окремих частин об'єкта, виявлення його властивостей, найпростіших вимірювань і т. ін.);

-зворотним, або елементарно-теоретичним (базується на певних теоретичних міркуваннях щодо причинно-наслідкового зв'язку різних явищ або дії будь-якої закономірності. При цьому виділяються та з'єднують явища, які здаються суттєвими, а другорядні ігноруються);

-структурно-генетичним (вимагає виокремлення у складному явищі таких елементів, які мають вирішальний вплив на всі інші сторони об'єкта).

Індукція та дедукція. Дедуктивною звать таку розумову конструкцію, в якій висновок щодо якогось елементу множини робиться на підставі знання загальних властивостей усієї множини. Змістом дедукції як методу пізнання є використання загальних наукових положень при дослідженні конкретних явищ.

Під індукцією розуміють перехід від часткового до загального, коли на підставі знання про частину предметів класу робиться висновок стосовно класу загалом. Дедукція та індукція – взаємопротилежні методи пізнання. Існує декілька варіантів установлення наслідкового зв'язку методами наукової індукції:

- метод єдиної подібності. Якщо два чи більше випадків досліджуваного явища мають лише одну загальну обставину, а всі інші обставини різні, то саме ця подібна обставина є причиною явища, яке розглядається;

- метод єдиної розбіжності. Якщо випадок, у якому досліджуване явище настає, і випадок, в якому воно не настає, у всьому подібні і відрізняються тільки однією обставиною, то саме ця обставина, наявна в одному випадку і відсутня в іншому, є причиною явища, котре досліджується;

- об'єднаний метод подібності і розбіжності – комбінація двох перших методів;

- метод супутніх змін. Коли виникнення або зміна одного явища викликає певну зміну іншого явища, то обидва вони перебувають у причинному зв'язку один із іншим;

- метод решт. Якщо складне явище викликане складною причиною, котра являє собою сукупність певних обставин, і відомо, що деякі з них є причиною частини явища, то решта цього явища викликається обставинами, що залишилися.

Моделювання – метод, який ґрунтується на використанні моделі як засобу

дослідження явищ і процесів природи. Під моделями розуміють системи, що замінюють об'єкт пізнання та є джерелом інформації стосовно нього. Моделі – це такі аналоги, подібність яких до оригіналу суттєва, а розбіжність – несуттєва. Моделі поділяють на два види: матеріальні та ідеальні. Матеріальні моделі втілюються у певному матеріалі – дереві, металі, склі і т. ін. Ідеальні моделі фіксуються в таких наочних елементах, як креслення, рисунок, схема, комп'ютерна програма і т. ін. Метод моделювання має таку структуру: постановка завдання; створення або вибір моделі; дослідження моделі; перенесення знань з моделі на оригінал.

Методи теоретичних досліджень.

Ідеалізація – це конструювання подумки об'єктів, які не існують у дійсності або практично не здійсненні (наприклад, відсутність зв'язків організації з зовнішнім середовищем тощо).

Мета ідеалізації: позбавити реальні об'єкти деяких притаманних їм властивостей і наділити (у думці) ці об'єкти певними нереальними і гіпотетичними властивостями. При цьому мета досягається завдяки:

- багатокроковому абстрагуванню (наприклад, абстрагування від товщини призводить до поняття “площина”);

- переходу подумки до кінцевого випадку у розвитку якоїсь властивості (абсолютно тверде тіло);

- простому абстрагуванню (рідина, що не стискається).

Будь-яка ідеалізація правомірна лише у певних межах.

Формалізація – метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їх структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

Переваги формалізації:

- вона забезпечує узагальненість підходу до вирішення проблем;
- символіка надає стислості та чіткості фіксації значень;
- однозначність символіки (немає багатозначності звичайної мови);
- дає змогу формувати знакові моделі об'єктів і замінювати вивчення

реальних речей і процесів вивченням цих моделей.

Аксиоматичний метод – метод побудови наукової теорії, за якою деякі твердження" приймаються без доведень, а всі інші знання виводяться з них відповідно до певних логічних правил

Гіпотеза та припущення. У становленні теорій як системи наукового знання найважливішу роль відіграє гіпотеза. Гіпотеза є формою осмислення фактичного матеріалу, формою переходу від факторів до законів.

Розвиток гіпотези відбувається за трьома стадіями:

- накопичення фактичного матеріалу і висловлювання на його основі припущень;

- формування гіпотези, тобто виведення наслідків зі зробленого припущення, розгортання на його основі прийнятної теорії;

- перевірка результатів на практиці і на цій основі уточнення гіпотези. Якщо при перевірці наслідок відповідає дійсності, то гіпотеза перетворюється

на наукову теорію.

Гіпотези (як і ідеї) носять імовірнісний характер. На їх основі відбувається систематизація раніше накопичених знань і здійснюється пошук нових наукових результатів – у цьому сутність і призначення гіпотези як форми розвитку науки. Гіпотеза може узгоджуватися з іншими науковими системами або суперечити їм. Ні те, ні інше не дає підстав відкинути гіпотезу або прийняти її. Гіпотеза може суперечити навіть достовірній теорії. До такої суперечності треба ставитися досить серйозно, але не варто думати, що вона обов'язково призводить до спростування гіпотези. Гіпотеза висувається з надією на те, що вона, коли не цілком, то хоча б частково, стане достовірним знанням.

Кваліфікаційна робота має відобразити рівень оволодіння методологією сучасного дослідження у сфері міжнародного менеджменту.

VI. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційну роботу подають у друкованому варіанті, зброшурованому у твердій обкладинці. Текст роботи друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Друкований текст виконується шрифтом Times New Roman, розмір – 14, інтервал – 1,5. Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка чорного кольору середньої жирності. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм

Текст основної частини роботи поділяють на розділи і підрозділи (параграфи). Заголовки структурних частин роботи такі: “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ”. Їх друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої – великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Заголовок має складатися з одного простого речення. Заголовки параграфів друкують маленькими літерами (крім першої – великої) з абзацного відступу. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 2 інтервали. Кожний розділ рекомендується розпочинати з нової сторінки. Новий параграф розпочинається на тій сторінці, де закінчено попередній.

6.2. Оформлення таблиць

Цифровий матеріал, коли його багато або є необхідність у зіставленні певних показників, як правило, оформлюють у таблиці. Таблиця являє собою такий спосіб подання інформації, при якому цифровий або текстовий матеріал групується в рядки і графи, відокремлені одна від одної вертикальними і горизонтальними лініями.

За змістом таблиці поділяють на аналітичні та неаналітичні. Аналітичні таблиці з результатами обробки та аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове (виведене) знання, яке вводиться до тексту словами: “таблиця дає змогу зробити висновок, що...”, “із

таблиці видно, що...”. Часто такі таблиці сприяють виявленню і формулюванню певних закономірностей. До неаналітичних таблиць вміщують здебільшого необроблені статистичні дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей. Приклад побудови таблиці наводиться нижче.

Посилання на джерело робиться у квадратних дужках після назви таблиці. Обов'язковим є не просто посилання на таблицю чи рисунок у тексті, але й їх опис та детальна характеристика.

Таблиця (номер)

Назва таблиці, (од. виміру)

Зазвичай таблиця складається з таких елементів: порядкового номера і тематичного заголовка, бокової частини, заголовків вертикальних граф (головки), горизонтальних рядків і вертикальних граф (основної частини, тобто прографки). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються) розміщують у боковику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предмет таблиці або присудок (тобто дані, якими характеризується присудок) – у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику всіх даних цього рядка. Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути, за можливістю, коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Бокових, як і головка, вимагає лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним. У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи співпадали; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Заголовки (як підпорядковані, так і головні) мають бути максимально точними і простими. В них не повинно бути слів або розмірностей, що повторюються. Висота рядків повинна бути не менше 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Досить обережно слід ставитися також до вертикальної графи "примітки". Така графа

потрібна лише тоді, коли містить дані, що стосуються більшості рядків таблиці.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – бокових. Якщо головка громіздка, її можна не повторювати. У такому разі нумерують графи і переносять їх нумерацію на наступну сторінку. Заголовок таблиці не повторюють.

За умови, якщо текст повторюється в графі таблиці і складається з одного слова, його можна замінити лапками; з двох або більше слів – при першому повторенні його замінюють словами “Те ж”, а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Усі наведені у таблиці дані мають бути достовірними, однорідними і такими, що можуть порівнюватися, в основу їх групування покладають суттєві ознаки.

6.3. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною.

Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наводяться у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де⁵” без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формула знаходиться у рамці, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули. Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою

(парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і звернене в сторону номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера. Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

6.4. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів і параграфів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Другою сторінкою роботи слід вважати її зміст. На сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” не мають порядкового номера. Необхідно зазначити, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи, нумерують у звичайний спосіб. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не дозволяється друкувати: “1. ВСТУП”. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапку не ставлять. Підрозділи (параграфи) нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Далі у тому ж рядку йде заголовок параграфу.

Ілюстрації (рисунки, схеми, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або рисунок, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у додатках.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.1. (перший рисунок першого розділу); рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Слово “Рис.”, номер рисунку та його назву виділяють жирним шрифтом.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках)

в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу, і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2.” (друга таблиця першого розділу). При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад: “Продовження табл. 1.2.”. Слово “Таблиця” та номер таблиці виділяють курсивом. Назва таблиці виділяється жирним шрифтом.

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

6.5. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в роботі. Для підтвердження власних аргументів необхідно посилатися на наукове джерело. При цьому допускається непряме цитування (переказ, викладення думок інших авторів своїми словами). У кваліфікаційній роботі її автору не тактовно давати власну оцінку використаної наукової інформації. Так, не бажано вживати мовні конструкції, які виключають застосування особових займенників та виразів на кшталт: “на мою думку”, “з моєї точки зору”, “я так вважаю”, “ми прийшли до висновку” і тому подібне. Коректно викладати результати дослідження від третьої особи, застосовуючи такі мовні конструкції, як: “визначимо”, “обґрунтуємо рішення”, “встановимо послідовність”, “здійснимо класифікацію”, “узагальнимо розрахунки”, “прийдемо до висновків”, “на нашу думку” тощо.

При використанні відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел, які мають велику кількість сторінок, у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул того джерела, на яке зроблено посилання у роботі. Посилання у тексті роботи на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, “...у працях [1, с. 5]...” або “... у працях [5, с. 4–12; 54, с. 84–85]...”.

6.6. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ____” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер *Г, З, Є, И, І, Й, О, Ч, Ь*, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Якщо у тесті лише один додаток, то він позначається як додаток А. Ілюстрації, таблиці, формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка,

наприклад: рис. Д. 1.2. – другий рисунок першого розділу додатка Д. У додатках наводять ксерокопії надрукованих праць здобувача вищої освіти (наукових статей, тез конференцій) за темою дипломної роботи.

6.7. Брошування

Оформлену у відповідності до сформульованих вимог та повністю укомплектовану кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти слід зброшурувати та оправити у тверду обкладинку. Супровідні документи не підшиваються до кваліфікаційної роботи, але надаються разом з нею. На останній сторінці висновків і пропозицій здобувач повинен поставити свій підпис та дату остаточного завершення кваліфікаційної роботи.

VII. ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Для майбутнього фахівця важливо оволодіти технікою написання статей і тез доповідей на конференціях, тому важливо правильно їх побудувати щодо змісту, стилю та мови.

Для статті план має такий вигляд:

- вступ – постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікації, на які спирається автор;
- формулювання мети статті, яка впливає з постановки загальної проблеми і огляду раніше виконаних досліджень;
- методика дослідження;
- результати дослідження;
- висновки та перспективи подальших досліджень.

Деякі періодичні видання для авторів публікують вимоги до структури статей, тоді варто обов'язково їх дотримуватися.

VIII. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО

Для керівництва кваліфікаційною роботою магістра за кожним здобувачем закріплюється науковий керівник. Його основними функціями є:

- надання науково-методичної допомоги здобувачу вищої освіти (вибір та формулювання теми, узгодження структури та змісту кваліфікаційної роботи, визначення методики проведення дослідження);
- оформлення індивідуального завдання здобувачу для виконання кваліфікаційної роботи;
- консультації щодо вибору наукових літературних джерел, обробки та використання інформаційних матеріалів;
- контроль за виконанням окремих етапів роботи;
- підготовка письмового відзиву на кваліфікаційну роботу магістра.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовний перелік тем
кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти
за ОПП “Міжнародний менеджмент”

1. Формування мережевих структур у глобальному бізнес-середовищі.
2. Ефективність діяльності іноземних компаній на українському ринку
3. Технології бренд-менеджменту міжнародних компаній.
4. Управління маркетинговою товарною політикою фірми на зарубіжних ринках.
5. Ефективність корпоративного менеджменту міжнародної компанії (на конкретному прикладі).
6. Розвиток систем контролю у міжнародних корпораціях (на конкретному прикладі).
7. Управління ефективністю бізнесу міжнародних компаній (на конкретному прикладі).
8. Менеджмент якості в міжнародних компаніях (на конкретному прикладі).
9. Міжнародний менеджмент-консалтинг: особливості розвитку та глобальні перспективи.
10. Управління розвитком підприємства з міжнародним бізнес-профілем.
11. Венчурне підприємництво: світовий досвід, проблеми становлення та розвитку в Україні.
12. Міжнародний проектний менеджмент (на прикладі конкретного проекту)
13. Політика економічної модернізації в зарубіжних країнах (на конкретному прикладі).
14. Імплементация функціональної стратегії (маркетингової, виробничої, фінансової, кадрової) міжнародної компанії (на конкретному прикладі).
15. Міжнародні альянси на високотехнологічних ринках (на конкретних прикладах).
16. Організація діяльності міжнародних стратегічних альянсів (на конкретному прикладі).
17. Розвиток глобальних (продуктових, географічних, функціональних, матричних) організаційних структур управління міжнародними корпораціями.
18. Управління зовнішньоекономічною політикою держави в умовах глобальних викликів.
19. Управління інтелектуальною власністю у міжнародній економічній діяльності.
20. Практики корпоративної соціальної відповідальності менеджменту компаній в умовах глобалізації.
21. Особливості формування та реалізації міжнародної стратегії підприємства конкурентному середовищі.
22. Управління розвитком підприємства з іноземними інвестиціями.
23. Стратегія управління інноваційною діяльністю ТНК.

24. Стратегія управління інвестиційною діяльністю міжнародної компанії.
25. Антикризове управління у міжнародному бізнесі: стан, методи та міжнародний досвід в умовах пандемії.
26. Проблеми ефективності менеджменту міжнародних компаній в умовах глобалізації економіки.
27. Методи управління діяльністю експорто- (імпорто-) орієнтованим підприємством.
28. Механізм управління підприємством-суб'єктом міжнародного бізнесу в умовах конкуренції на світовому ринку.
29. Цінова політика ТНК як інструмент управління збутом на конкурентному ринку.
30. Практика та інструменти регулювання розвитку міжнародного бізнесу (на прикладі конкретної країни).
31. Організаційний розвиток міжнародних компаній: тенденції та особливості (на прикладі конкретного сегменту міжнародного бізнесу).
32. Координація та інтеграція діяльності підрозділів міжнародних корпорацій.
33. Економіко-правове середовище функціонування ТНК: міжнародний та національний рівні.
34. Управління розвитком міжнародного ринку технологій.
35. Системи управління якістю в міжнародних корпораціях.
36. Особливості управління транснаціональними колективами міжнародних компаній.
37. Системи мотивації персоналу в міжнародних компаніях.
38. Інструменти управління активами і зобов'язаннями міжнародних корпорацій.
39. Контроль і звітність міжнародних корпорацій: транспарентність та міжнародні стандарти.
40. Менеджмент людських ресурсів розвитку міжнародної компанії (на конкретному прикладі).
41. Аутсорсинг в діяльності міжнародних корпорацій (на конкретному прикладі).
42. Управління трудовими відносинами в міжнародних компаніях (на конкретному прикладі).
43. Механізми крос-культурного менеджменту ТНК (на конкретних прикладах).
44. Формування та реалізація функціональної стратегії (маркетингової, виробничої, фінансової, кадрової – вибрати) міжнародної компанії (на конкретному прикладі).
45. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (на конкретному прикладі).
46. Стратегічні альянси як інструмент технологічного розвитку у міжнародному бізнесі.
47. Фінансові стратегії розвитку транснаціонального бізнесу.
48. Управління розвитком персоналу міжнародних корпорацій (на конкретному прикладі).

49. Ризик-менеджмент міжнародних компаній в умовах змінності глобальності бізнес-середовища.
50. Управління грошовими потоками міжнародних корпорацій (на конкретному прикладі).
51. Управління маркетинговою діяльністю міжнародних компаній.
52. Управління міжнародними інфраструктурними бізнес-проектами (на конкретному прикладі).
53. Міжнародний високотехнологічний бізнес: управлінський аналіз (на конкретному прикладі).
54. Інформаційні технології в системах управління міжнародним бізнесом.
55. Менеджмент інформаційної безпеки міжнародного бізнесу (на конкретному прикладі).
56. Оцінка та моделювання ризиків міжнародного бізнесу (галузево-регіональні аспекти).
57. Управління фінансовими ресурсами міжнародних корпорацій (на конкретному прикладі).
58. Управління фінансовими ризиками суб'єктів міжнародного бізнесу (на конкретному прикладі).
59. Ризик-менеджмент інвестиційної діяльності ТНК (на конкретному прикладі).
60. Системи управління якістю в міжнародних корпораціях з урахуванням впливу національних культур.
61. Менеджмент міжнародних стартапів в умовах технологічних трансформацій світу (на конкретному прикладі).
62. Управління інформаційно-комунікаційною діяльністю міжнародних компаній (на конкретному прикладі).
63. Фінансовий менеджмент підрозділів міжнародних корпорацій в Україні (на конкретному прикладі).
64. Логістичний менеджмент міжнародних компаній в Україні (на конкретному прикладі).
65. Управління інвестиційною діяльністю міжнародних корпорацій в Україні (на конкретному прикладі).
66. Особливості стратегічного планування в різних формах міжнародного бізнесу (на конкретному прикладі).
67. Стратегія та тактика міжнародного ІТ-менеджменту (на конкретному прикладі).
68. Експансія бізнесу транснаціональних корпорацій: глобальні тенденції.
69. Управління транснаціональними колективами в міжнародному бізнесі: інструменти та практики
70. Діяльність вітчизняних бізнес-структур на міжнародному фондовому ринку.
71. Стратегічна мотивація та особливості діяльності філій іноземних корпорацій в Україні.
72. Роль та ефективність посередницьких організацій у міжнародній комерційній діяльності (на конкретному прикладі)

73. Діяльність ТНК на ринках України (на конкретних прикладах)
74. Міжнародні картельні угоди на ринках сировини.
75. Мотивація та стратегії прямого інвестування у конкурентному середовищі.
76. Ефективність проектів міжнародних організацій в Україні (на конкретних прикладах).
77. Зовнішньоекономічна політика держави в глобальних умовах розвитку.
78. Економічний глобалізм та формування «сма́рт-економіки».
79. Глобалізація і безпечний економічний розвиток: сучасна парадигма управління.
80. Становлення інститутів управління глобальною економікою.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин
та європейської інтеграції

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК _____
(індекс)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

_____ (тема роботи)

за ОПП “Міжнародний менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 073 “Менеджмент”

Подається на здобуття другого (магістерського) освітнього ступеня

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ (підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

АНОТАЦІЯ

Коваленко О.С. Стратегічна мотивація та особливості діяльності філій іноземних корпорацій в Україні. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього ступеня за ОПП “Міжнародний менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент”. – Поліський національний університет, Житомир, 20__.

Зміст анотації.

Ключові слова:

ПРИКЛАДИ
оформлення списку використаних джерел
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
До трьох авторів	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири і більше авторів	Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.
За редакцією	Сталий розвиток сільських територій : монографія / за ред. Т. Зінчук, Ю. Раманаускаса. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 421 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5-15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.
Статті з періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i> . 2013. Вип. 148. С. 31-34.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика: підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: http://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i> . 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

ПРАВИЛА оформлення кваліфікаційних робіт

Елемент оформлення	Правила оформлення
Формат	Друкований текст за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word
Інтервал	Роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу
Шрифт	Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt
Поля	Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм
Нумерація сторінок	Сторінки нумеруються арабськими цифрами, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Нумерація сторінок починається з 2-ї сторінки. Номер сторінки проставляється у правому верхньому куті
Нумерація розділів і підрозділів	Розділи і підрозділи роботи нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення змісту роботи. Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою
Формули та рисунки	Формули та рисунки розміщують безпосередньо після посилання на них у тексті роботи. Нумеруються формули та рисунки арабськими цифрами в межах розділу. Номер формули (рисунка) складається з номера розділу та порядкового номера формули (рисунка), відокремлених крапкою. Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація – з правого боку в дужках). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, якщо вони не пояснювалися в тексті, слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Номер рисунка, назва та пояснювальні підписи розміщуються під рисунком
Таблиці	Таблицю розміщують безпосередньо після посилання на неї у тексті роботи або на наступній сторінці. Кожна таблиця повинна мати тематичний заголовок, що відображає її зміст. Нумерація таблиць здійснюється арабськими цифрами в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу й порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою
Посилання на використані джерела	Посилання на використані джерела зазначаються порядковим номером згідно їх переліку у квадратних дужках, наприклад: [7, с. 35], що означає 7 – номер джерела із списку літератури; с. 35 – сторінка з даного джерела, з якої наведено конкретну інформацію; [10] – 10 – джерело із списку літератури, з якого наведено узагальнену інформацію
Додатки	Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б. У матеріалах додатків допускається використання шрифту розміром не менше 10 pt та одинарного міжрядкового інтервалу.

Зразок оформлення завдання до кваліфікаційної роботи

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра міжнародних економічних відносин та європейської інтеграції

ОПП “Міжнародний менеджмент”

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Освітній ступінь «Магістр»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

МЕВ та ЄІ

«__» _____ 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

(прізвище ,ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

1. Тема кваліфікаційної роботи _____

затверджена наказом від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Термін подання роботи _____

3. Предмет дослідження _____

4. Об'єкт дослідження _____

5. Методи дослідження _____

6. Інформаційна база дослідження _____

7. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

8. Перелік графічного матеріалу _____

9. Дата видачі завдання _____

Керівник роботи

_____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (прізвище ,ім'я, по батькові)

Завдання прийняв

до виконання

_____ (підпис) _____ (прізвище ,ім'я, по батькові)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РОБОТИ

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання	Примітка

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище ,ім'я, по батькові)

Керівник роботи

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (прізвище ,ім'я, по батькові)

«__» _____ 20__ р.

Зразок оформлення відгуку керівника кваліфікаційно роботи

ВІДГУК
керівника кваліфікаційної роботи

_____ (прізвище ,ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

на тему: _____

- Актуальність теми
- Відповідність виконаної роботи виданому завданню
- Короткий огляд змісту роботи (із зазначенням самостійних розробок студента)
- Найважливіші теоретичні та практичні результати роботи
- Інші питання, які характеризують професійні якості студента
- Загальний висновок (про можливість допуску роботи до захисту на засіданні ЕК)
- Керівник роботи

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (прізвище ,ім'я, по батькові)

«___» _____ 20__ р.

Зразок оформлення рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача за ОПП “Міжнародний менеджмент”
галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент”
другого (магістерського) освітнього ступеня

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові)

на тему:

“ _____ ”

1. В чому полягає актуальність теми роботи? Наскільки вдало зроблено постановку проблеми дослідження? Доведіть аргументовано.

2. Дайте характеристику теоретичної частини дослідження.

3. Наскільки кваліфіковано виконано аналітичну частину дослідження? Які методи економічних досліджень при цьому використано? За який період здійснено дослідження? Чи не виникає сумнівів щодо достовірності отриманих даних?

4. Наскільки точно в аналітичній частині роботи студентом визначено проблеми з теми дослідження? Які саме сформульовано найбільш переконливо?

5. Наскільки глибоко у заключній частині роботи обґрунтовано шляхи вирішення виявлених проблем? Що зроблено найбільш вдало?

6. Чи відповідає зміст роботи меті й завданням? _____

7. Як студентом використані комп'ютерні технології? Які це надало можливості?

8. Чи достатньо обґрунтованими і слушними є висновки і пропозиції, зроблені у дипломній роботі? Чи мають вони практичне значення? Доведіть аргументовано.

9. Чи оформлено належним чином список використаних джерел?

10. Дайте характеристику мові і загальному оформленню роботи.

11. Окремі зауваження (дозволяється використати додатковий аркуш)

12. Чи відповідає робота обраній спеціальності?

13. Чи можна допустити роботу до захисту?

14. Чи заслуговує дипломант на присвоєння відповідної кваліфікації?

15. Рекомендована оцінка дипломної роботи

Рецензент:

(посада, науковий
ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

“ _____ ” _____ 20_ _ р.